

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

976

شماره چاپ

412

شماره ثبت

دوره دهم - سال سوم

تاریخ چاپ 1397/4/13

یک شوری

طرح تشکیل وزارتخانه‌های «انرژی» و «آب و محیط زیست»

کمیسیون‌های ارجاعی

اصلی: اجتماعی

فرعی:

اقتصادی - انرژی - برنامه و بودجه و محاسبات -
عمران - کشاورزی، آب و منابع طبیعی

سوابق به دلیل حجم زیاد، به صورت جداگانه چاپ می‌شود.

معاونت قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای 57 نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌گردد.

مقدمه (دلایل توجیهی):

با عنایت به رشد روزافزون مصرف انرژی در شرایط کنونی و سالهای آینده و لزوم ایجاد تنوع در منابع انرژی کشور و بهره‌گیری حداکثری از منابع انرژی تجدیدپذیر و تولید اقتصادی و رقابت‌پذیر انواع حامل‌های انرژی در کشور و مصرف بهینه آنها و لزوم دستیابی مدیریت متمرکز در کلیه مسائل مربوط به حوزه انرژی در قالب ساختار سازمانی و تشکیلاتی واحد، و نیز با توجه به کمبود شدید آب در سطح جهان و قلمرو جمهوری اسلامی ایران و اهمیت بیش از پیش تأمین پایدار آب مورد نیاز کشور و ارتباط منطقی موجود بین نحوه استحصال و مصرف آب با محیط‌زیست پایدار و ضرورت افزایش بهره‌وری در مصرف آب و انرژی و تحقق سیاست‌های کلی نظام در زمینه آب و انرژی، با رعایت اصل عدم توسعه تشکیلاتی در دولت طرح زیر جهت طی تشریفات قانونی به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود:

علی‌اکبر کریمی - کرم‌پور - بابائی صالح - علیرضا سلیمی - خدیری - گلمرادی - حمزه - ابوترابی - حسینی شاهرودی - فولادگر - امیرآبادی - بهمنی - حیدری - وقف‌چی - فیضی - ذوالنوری - محمدجواد جمالی - موسوی لارگانی - محمدابراهیم رضایی - زرآبادی - مافی - فرهنگی - بدری - میرزاده - جعفرزاده - پاپی‌زاده - قاسم احمدی - خضری -

سیده فاطمه ذوالقدر - لاهوتی - ترکی - ساداتی نژاد - همتی - بختیار - برزگر - محمودزاده - علی محمد مرادی - نوروزی - شیویاری - آزادی خواه - سید امیر حسین قاضی زاده - زهرا سعیدی - ربیعی - حسن نژاد - حاتمان - حمداله کریمی - میرزایی نیکو - کمالی پور - محمد اسماعیل سعیدی - هزار جریبی - مختار - امیر حسنخانی - رضا کریمی - سروش - نظر افصلی - ملکشاهی راد - ادیانی

عنوان طرح:

تشکیل وزارتخانه‌های «انرژی» و «آب و محیط زیست»

ماده 1- به منظور اعمال مدیریت یکپارچه و منسجم بر انرژی در اقتصاد کشور، کلیه اهداف، مأموریت‌ها و وظایف مربوط به تولید، انتقال و توزیع برق و سایر انرژی‌های غیرفسیلی از وزارت نیرو تفکیک و به وزارت نفت منتقل و نام وزارت نفت به وزارت انرژی تغییر می‌یابد.

تبصره 1- کلیه وظایف، اختیارات و مسؤولیت‌های مقرر در قوانین و مقررات مختلف که در حوزه امور مربوط به برق و سایر انرژی‌های غیرفسیلی، برعهده وزیر یا وزارت نیرو بوده است، حسب مورد بر عهده وزیر یا وزارت انرژی قرار خواهد گرفت.

تبصره 2- همزمان با اجرای این قانون کلیه اهداف، مأموریت‌ها و وظایف مربوط به امور پتروشیمی از وزارت نفت منتزع و به وزارت صنعت، معدن و تجارت منتقل خواهد شد.

ماده 2- به منظور تمرکز وظایف و ایجاد یکپارچگی و انسجام مدیریتی در کلیه امور مربوط به آب در کشور، و تحقق همزمان استحصال و مصرف بهینه آب در شرایط زیست‌محیطی پایدار، سازمان حفاظت محیط‌زیست با کلیه اهداف، مأموریت‌ها و وظایف از نهاد ریاست جمهوری منتزع و به وزارت نیرو منتقل می‌شود و نام وزارت نیرو به وزارت آب و محیط‌زیست تغییر می‌یابد.

تبصره 1- همزمان با اجرای این قانون سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور با کلیه اهداف، مأموریتها و وظایف از وزارت جهاد کشاورزی، و سازمان هواشناسی کشوری نیز با کلیه اهداف، مأموریتها و وظایف از وزارت راه و شهرسازی متنزع و به وزارت آب و محیطزیست منتقل می‌شوند.

تبصره 2- کلیه وظایف، اختیارات و مسؤولیت‌های مقرر در قوانین و مقررات مختلف که در امور مربوط به سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری و سازمان هواشناسی کشور حسب مورد بر عهده وزیر یا وزارت جهاد کشاورزی و وزیر یا وزارت راه و شهرسازی بوده است، حسب مورد بر عهده وزیر یا وزارت آب و محیطزیست قرار خواهد گرفت.

ماده 3- به منظور تعیین تکلیف امکانات، تعهدات، نیروی انسانی، تشکیلات، پست‌های سازمانی، دارایی‌ها و اموال منقول و غیرمنقول وزارتخانه‌ها و سازمان‌های موضوع این قانون، حسب اهداف و مأموریت‌های محوله، در هر یک از وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها، کارگروهی با مسؤولیت سازمان اداری و استخدامی کشور و عضویت سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارتخانه مربوط، تشکیل و ظرف مدت سه‌ماه نسبت به موارد اتخاذ تصمیم و اقدام می‌کند.

ماده 4- بودجه و اعتبارات مربوط به هر یک از وزارتخانه‌های جدیدالتأسیس موضوع این قانون طبق بند (ب) ماده (24) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (2) مصوب 1393/12/4 با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و تصویب هیأت‌وزیران تعیین می‌گردد.

ماده 5- ساختار سازمانی و تشکیلات وزارتخانه‌هایی که در اجرای این قانون تشکیل می‌شوند، در سقف پستهای سازمانی موجود هر یک از آنها با پیشنهاد دستگاههای مربوط، به تصویب سازمان اداری و استخدامی کشور می‌رسد.

ماده 6- این قانون از تاریخ تصویب لازم‌الاجراء خواهد بود.

هیأت‌رئسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (4)

قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر معاونت قوانین

در مورد طرح تشکیل وزارتخانه‌های «انرژی» و «آب و محیط‌زیست» تقدیم

می‌گردد.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (2) و (4) ماده (4) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌گردد:

۱- سابقه تقدیم:

ماده 134 - C قبلاً تقدیم نگردیده است.

- E قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در E مجلس / E کمیسیون (موضوع اصل 85 قانون اساسی) رد شده و اینک:

E با تغییر اساسی
E با تقاضای کتبی 50 نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

E پیش از انقضاء شش ماه E بدون تغییر اساسی

E با تقاضای کتبی کمتر از 50 نفر از نمایندگان E با انقضاء شش ماه

E مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می‌باشد.

E نمی‌باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

E رعایت شده است.

در طرح تقدیمی آیین‌نگارش قانونی و ویرایش ادبی E رعایت شده است. (با اعمال نظر کارشناسی)

C رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

۳- از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف- ماده 131-

اول- حداقل امضاء لازم (15 نفر) C دارد
E ندارد

دوم- موضوع و عنوان مشخص C دارد
E ندارد

سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه C دارد
E ندارد

چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان C دارد
E ندارد

ب- ماده 142- طرح تقدیمی دارای E یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان E ماده واحده مواجه با ایراد C نمی‌باشد.
C بیش از یک موضوع E مواد متعدد C می‌باشد.

۴- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:
اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ندارد.

دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌گردد.

دوم: از نظر سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز مغایرت ندارد.

دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.

دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

چهارم: از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

الف- طرح تقدیمی با قانون آیین‌نامه داخلی مجلس مغایرت ندارد.

دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب- ماده 144- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.

دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

ج- ماده 185- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی‌شود و نیاز به $\frac{2}{3}$ رأی نمایندگان ندارد.
C می‌شود

تعداد یک برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیرکل تدوین قوانین

۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
دلیل مغایرت ندارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

- 1- با توجه به اینکه «لایحه اصلاح بخشی از ساختار دولت» به شماره ثبت (2/4) هم‌اکنون در کمیسیون مشترک در حال رسیدگی می‌باشد، مناسب است جهت رعایت سیاستهای تنقیحی و جلوگیری از تورم قوانین، مفاد این طرح در قالب پیشنهاد به متن لایحه ملحق گردد.
- 2- دلایل توجیهی مذکور در مقدمه طرح ضرورت تغییر ساختار دولت و تصویب آن را مشخص نکرده است.
- 3- عنوان از جامعیت لازم نسبت به مفاد طرح برخوردار نیست و باید به «اصلاح بخشی از ساختار دولت» تغییر یابد.
- 4- ذکر فلسفه و هدف قانون در ابتدای مواد (1)، (2) و (3) مغایر اصول قانون‌نویسی است و باید به مقدمه منتقل شود.
- 5- اشاره کلی به «قوانین و مقررات مختلف» در تبصره (1) ماده (1) و تبصره (2) ماده (2) مغایر سیاستهای تنقیحی مجلس و موجد ابهام و منشأ تفاسیر گوناگون خواهد بود.
- 6- حکم مندرج در ماده (6) طرح فاقد ضرورت است و امکان اجرای آن هم وجود ندارد. پیشنهاد می‌شود ماده مزبور حذف گردد.
- 7- به‌منظور رعایت اصل پانزدهم (15) قانون اساسی مناسب است از تغییر عنوان وزارت نفت به انرژی احتراز گردد و در صورت اصرار بر تغییر عنوان از کلمه «نیرو» استفاده شود.
- 8- طرح مزبور مغایر اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی است و پیش‌بینی مقرر در ماده (4)، اشارتی بر تشکیل وزارتخانه و هزینه‌های ناشی از آن ندارد.
- 9- طرح مزبور به اصول تنقیحی مجلس شورای اسلامی مبنی بر تصریح قوانین منسوخه، عنایت ندارد.
- 10- طرح مزبور به علت توسعه تشکیلات دولت مغایر بند (الف) ماده (28) قانون برنامه ششم توسعه است و لذا نیاز به رأی دوسوم نمایندگان دارد.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (1) و (3) ماده (4) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌گردد:

۱- در اجرای بند (۱):

الف - در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض £ وجود ندارد
C وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب - در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط £ وجود ندارد
C وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی‌های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع £ لازم است.
C لازم نیست.

تعداد سه برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

اداره کل اسناد و تنقیح قوانین نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف - نظر اداره کل

قوانین متعارض:

1- تشکیل دو وزارتخانه جدید باعث افزایش هزینه‌های عمومی دولت می‌شود و خلاف اصل هفتاد و پنجم (75) قانون اساسی است.

2- باتوجه به ماده (28) قانون برنامه ششم و بند(الف) آن که به کاهش حجم، اندازه و ساختار مجموع دستگاههای اجرائی اشاره نموده، به نظر می‌رسد تشکیل دو وزارتخانه جدید خلاف ماده مزبور است.

قوانین مرتبط:

سوابق قانونی به شرح جدول پیوست ارائه می‌شود.

ضرورت قانونگذاری:

با توجه به وجود وزارتخانه‌های کنونی در مورد امور مد نظر طراحان و ایجاد آشفتگی در قوانین متعدد در صورت تصویب این طرح، به نظر می‌رسد قانونگذاری در این مورد ضرورت ندارد.

ملاحظات کلی (اعم از شکلی و ماهوی):

تصویب این طرح متعرض قوانین متعددی در زمینه وظایف و اختیارات وزارت نفت و وزارت نیرو و سایر ارگانهای مرتبط با حوزه انرژی می‌شود که لازم است تکلیف این قوانین با اشاره صریح به آنها مشخص شود که مهمترین آنها عبارتند از: قانون تأسیس وزارت نیرو با اصلاحات و الحاقات بعدی، قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت و قانون اساسنامه شرکت سهامی خدمات جنگلها و مراتع و اینکه در تبصره (1) ماده (1) طرح صرفاً به عبارت «قوانین و مقررات مختلف» اشاره شده است رافع این تکلیف تنقیحی نمی‌باشد.

ب - سوابق قانونی

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	مواد
1	سیاست‌های کلی «انرژی»	1379/11/3	
2	سیاست‌های کلی «منابع طبیعی»	1379/11/3	
3	سیاست‌های کلی «منابع آب»	1379/11/3	
4	سیاست‌های کلی محیط زیست	1394/08/26	
5	قانون تشکیل وزارت منابع طبیعی	1346/09/27	کل مواد
6	قانون تشکیل سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی	1353/4/9	کل مواد
7	قانون تأسیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی جمهوری اسلامی ایران	1380/04/03	کل مواد
8	قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست با اصلاحات بعدی	1353/3/28	کل مواد
9	قانون اجازه تأسیس اداره کل هواشناسی	1337/12/10	کل مواد
10	لایحه قانونی راجع به تبدیل عنوان «اداره کل هواشناسی» به «سازمان هواشناسی کشور» با اصلاحات و الحاقات بعدی	1358/10/26	کل مواد
11	قانون تغییر نام «وزارت راه» به «وزارت راه و ترابری» و تجدید تشکیلات و تعیین وظائف آن با اصلاحات و الحاقات بعدی	1353/04/24	5-6
12	قانون تشکیل وزارت راه و شهرسازی	1390/03/31	کل مواد
13	قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (2)	1393/12/4	24

کل مواد	1371/07/05	قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخائر جنگلی کشور	14
کل مواد	1389/04/23	قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی با اصلاحات و الحاقات بعدی	15
کل مواد	1350/11/12	قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمانهای وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی	16
کل مواد	1352/9/7	اساسنامه شرکت سهامی خدمات جنگلها و مراتع	17
کل مواد	1346/5/25	قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع با کلیه اصلاحات و الحاقات	18
کل مواد	1379/10/6	قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی	19
کل مواد	1353/11/28	قانون تأسیس وزارت نیرو با اصلاحات و الحاقات بعدی	20
کل مواد	1391/02/19	قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت	21
بند الف ماده 28	1395/12/21	قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (1400 - 1396)	22